

Чи поїдуть керівники COVID-фонду новими дорогами у в'язниці?

28 жовтня, 2020

[Агія Загребельська засновниця "Ліга антитрасту"](#)

Хто, як і навіщо обманює депутатів із «ковідними» грішми

Та чи є це черговою тягою президента та його фракції до пустого піару ціною людських життів або ж намаганням прикрити мільярдні розкрадання з державного бюджету? Тепер, коли кількість хворих на коронавірус зростає день у день, знуцанням видаються навіть недолугі розповіді про те, що [кошти на боротьбу з епідемією витрачаються на дороги](#), бо цими дорогам люди поїдуть у лікарні.

Що вже казати про заяву керівника **Укравтодору** Олександр **Кубракова**, який, на прохання голови Офісу президента Андрія **Єрмака**, повідомив [журналістам](#), що назвати сформований спецфонд «COVID-фондом» було комунікаційним промахом. Адже гроші, які Україна отримала від «Газпрому» в результаті мирного врегулювання спору, та які було перераховано в цей фонд, мали б іти на дороги. Керівник Укравтодору справді вважає, що абсолютно правильно пустити 35 млрд грн з COVID-фонду не на допомогу медичній системі, а на ремонти доріг, і помилку бачить лише в назві фонду.

Нагадаємо: на цей час **понад 16 млрд грн із фонду боротьби з коронавірусом уряд витратив на ремонти доріг, а на ремонти лікарень — удесятеро менше: 1,6 млрд грн**. Кількість хворих зростає, а гроші з фонду планово і вчасно розподіляються лише на дороги, наче асфальт справді може лікувати коронавірус. А проблема, виявляється, в назві фонду.

Постає питання, хто обманює: керівник Укравтодору — журналістів сьогодні чи члени бюджетного комітету Ради обманили парламентаріїв, коли вони голосували за його створення? Але, незалежно від того, яка буде відповідь, кваліфікація таких дій має здійснюватися саме за статтями Кримінального кодексу.

Так, 13 квітня Верховна Рада прийняла Закон «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» № 553-ІХ, статтею 28 якого передбачалося:

«Створити у складі Державного бюджету України фонд боротьби з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, та її наслідками на період дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України зазначеної хвороби, та протягом 30 днів з дня відміни цього карантину».

Як бачимо, в законі чітко зазначено мету створення фонду – запобігання поширенню на території України хвороби COVID-19.

Далі, **в цій самій статті перелічено сім напрямів, на фінансування яких спрямовуються кошти з утвореного фонду. Але в жодному з них немає жодної згадки про дороги.**

Отже, питання не в назві. Прийнятий закон не передбачав жодної можливості витратити кошти ковідного фонду на будівництво доріг, і при створенні фонду така мета не ставилася.

Далі — більше. На офіційному сайті президента в день підписання ним зазначеного закону розміщена новина, що, зокрема, конкретизує:

«Згідно із законом, у складі держбюджету утворюється Фонд боротьби з коронавірусом в обсязі 64,7 млрд грн. Ці кошти спрямовуватимуться на першочергові та пріоритетні напрями протидії поширенню COVID-19».

Отже, президент, підписуючи зазначений закон, теж був упевнений, що кошти з цього фонду спрямовуватимуться саме на протидію ковіду, а не на дороги.

Якщо подивитися на сам законопроект, то він також не дає підстав сумніватися, що кошти ковідного фонду призначалися не на ремонт доріг.

Авторами законопроекту [№3279-д](#) виступала група народних депутатів «Слуги народу» на чолі з керівником бюджетного комітету Ю. Арістовим.

Відповідно до висновку Головного науково-експертного управління парламенту, зазначений фонд – є саме цільовим фондом, і цілі, на які можуть витратитися його кошти, перелічені в цій же статті 28. Але серед них — жодної згадки про дороги. І в цій частині законопроект під час проходження процедури погодження та голосування не зазнавав змін. Отже, і автори законопроекту не передбачали можливості витратити кошти з COVID-фонду на будь-які пов'язані з дорогами цілі.

Далі, якщо подивитися уважніше на додатки до законопроекту зі статтями витрат, то, згідно з ними, планувалося не збільшення, а, навпаки, зменшення видатків на «Укравтодор» на 80,97 млн грн.

Так само стенограма засідання парламенту в день прийняття зазначеного законопроекту чітко розмежовує кошти, що мали виділятися на будівництво доріг, і COVID-фонд:

«Велике будівництво у пріоритеті, на дорожній фонд закладена безпрецедентна сума – 72 мільярди гривень... Проект Держбюджету передбачає створення Фонду боротьби з коронавірусом та його наслідками, його бюджет – 64,7 мільярда гривень. Я надаю вичерпну відповідь на головні питання, що включає в себе фонд. Це додаткові виплати медичним працівникам, які рятують українців; закупівля медичного обладнання; виплати українцям, які втратили роботу через коронавірус; надання грошової допомоги членам сімей медичних працівників».

Саме так на засіданні Ради презентував законопроект і створення COVID-фонду прем'єр-міністр **Д. Шмигаль**.

Крім цього, згідно зі стенограмою, спочатку COVID-фонд мав становити 120 млрд грн. Але після зміни керівництва Міністерства фінансів зазначена цифра зменшилася зі 120 млрд грн до 64 млрд. І тепер керівник Укравтодору, фактично, стверджує, що 64 млрд грн – це комунікаційна помилка, а насправді на боротьбу з ковідом планувалося витратити лише 29 млрд грн, бо з цих 64-х на дороги призначалися 35.

Як же ці гроші, врешті-решт, потрапили на дороги?

1 липня Кабінет міністрів прийняв [Постанову № 539 «Про виділення коштів для здійснення будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування державного значення»](#), якою зазначені 35 млрд грн з 64-х «ковідних» направив Укравтодору.

Отже, фактично кошти зі створеного парламентом цільового фонду уряд витратив не на визначені законом цілі.

Якщо керівник Укравтодору каже правду, що більшу частину COVID-фонду з самого початку не планувалося витратити на боротьбу з коронавірусом, це лише означає, що порушення не було вчинене спонтанно, через необережність чи надзвичайні обставини. А було умисним, спланованим заздалегідь і вчиненим організованою групою осіб. Адже тоді фальсифікація закладалася з самого початку і на рівні прем'єр-міністра, і на рівні авторів закону, і на рівні його проходження через бюджетний комітет та погодження в ЦОВах. Бо, судячи з його слів, під час формування фонду і внесення проєкту в парламент уже було заплановано витратити 35 млрд грн на дороги. Але в документи внесли завідомо недостовірні відомості та приховали цілі, на які насправді витратимуться гроші.

35 млрд грн – це досить значна сума, щоб чиновники, які допустили фальсифікації та розкрадання, отримали покарання у вигляді довічного ув'язнення.

Сподіваюся, «Слуги народу» за результатом президентського опитування встигнуть прийняти закон про довічне ув'язнення для корупціонерів. Бо винні в «комунікаційних провалах» із ковідним фондом є першими претендентами, на яких президентська ініціатива має бути випробувана.